

PAKKAUSSELOSTE: TIETOA KÄYTTÄJÄLLE

Havrix 1440 ELISA U/ml injektioneste, suspensio esitäytetyssä ruiskussa Hepatiitti A rokote (inaktivoitu)

Lue tämä pakkausseloste huolellisesti, ennen kuin saat/lapsesi saa tätä rokotetta, sillä se sisältää sinulle/lapsellesi tärkeitä tietoja.

- Säilytä tämä pakkausseloste, kunnes olet/lapsesi on saanut koko rokotussarjan. Voit tarvita sitä myöhemmin.
- Jos sinulla on kysyttävää, käänny lääkärin, apteekkihenkilökunnan tai sairaanhoitajan puoleen.
- Tämä rokote on määrätty sinulle/sinun lapsellesi eikä sitä tule antaa muiden käyttöön. Se voi aiheuttaa haittaa muille vaikka heillä olisikin samanlaiset oireet kuin sinulla/lapsellasi.
- Jos havaitset haittavaikutuksia, käänny lääkärin, apteekkihenkilökunnan tai sairaanhoitajan puoleen, vaikka kokemiasi/lapsen kokemia haittavaikutuksia ei olisikaan mainittu tässä pakkausselosteessa.

Tässä pakkausselosteessa esitetään:

1. Mitä Havrix on ja mihin sitä käytetään
2. Mitä sinun on tiedettävä, ennen kuin saat/lapsesi saa Havrixia
3. Miten Havrix annetaan
4. Mahdolliset haittavaikutukset
5. Havrixin säilyttäminen
6. Pakkauksen sisältö ja muuta tietoa

1. MITÄ HAVRIX ON JA MIHIN SITÄ KÄYTETÄÄN

Havrix ehkäisee hepatiitti A-tautia. Rokote vaikuttaa saamalla elimistössä aikaan suojan (vastainetuotannon) tätä tautia vastaan.

- ◆ **Hepatiitti A:** Hepatiitti A on tartuntatauti, joka voi vaikuttaa maksaan. Sen aiheuttaa hepatiitti A -virus. Hepatiitti A -virus voi tarttua ihmisestä toiseen ruoan ja juoman välityksellä tai uimalla jäteveden saastuttamassa vedessä. Hepatiitti A:n oireet alkavat 3 - 6 viikon kuluttua viruskosketuksesta. Niitä ovat pahoinvointi (huono olo), kuume ja kipu ja kolotus. Muutaman päivän kuluttua silmänvalkuaiset ja iho voivat muuttua keltaisiksi (keltatauti). Oireiden vaikeusaste ja tyyppi voivat vaihdella. Pikkulapsilla ei keltaisuutta ehkä esiinny. Useimmat toipuvat täysin, mutta sairaus on yleensä niin vaikea, että se kestää noin kuukauden.

Rokotus on paras tapa suojautua hepatiitti A:lta. Rokote ei aiheuta tartuntaa.

Kokemus Havrixin aikaansaamasta pitkäaikaissuojasta karttuu vuosi vuodelta. Tämän hetkisen tiedon valossa suoja hepatiitti A:ta vastaan kestää ainakin 25 vuotta.

2. MITÄ SINUN ON TIEDETTÄVÄ, ENNEN KUIN SAAT/LAPSESI SAA HAVRIXIA

Älä ota Havrixia:

- jos sinulla/lapsellasi on aiemmin ollut allerginen reaktio Havrix-rokotteelle tai jollekin rokotteen aineosalle. Havrixin vaikuttavat aineet ja muut aineosat on lueteltu tämän selosteen lopussa. Allergisen reaktion merkkejä voivat olla kutiava ihottuma, hengenahdistus ja kasvojen tai kielen turvotus.
- jos sinulla/lapsellasi on aiemmin ollut allerginen reaktio jollekin hepatiitti A-rokotteelle.
- jos sinulla/lapsellasi on systeeminen yliherkkyys neomysiinille. Neomysiinin kosketusihottuma ei ole vasta-aihe.
- jos sinulla/lapsella on vaikea tulehdussairaus ja korkea kuume. Näissä tapauksissa rokotusta lykätään kunnes sinä/lapsesi on toipunut. Lievän infektion kuten nuhakuumeen ei pitäisi olla ongelma, mutta keskustele asiasta ensin lääkärin kanssa.

Varoitukset ja varotoimet

Keskustele lääkärin, apteekkihenkilökunnan tai sairaanhoitajan kanssa, ennen kuin saat/lapsesi saa Havrixia:

- jos sinulla/lapsellasi on verenvuotohäiriö tai mustelmataipumusta.
- jos sinulla/lapsellasi on sairauden tai lääkityksen aiheuttama huono vastustuskyky.
- jos sinulla/lapsellasi on jokin tunnettu allergia.

Pyörtymistä voi esiintyä (enimmäkseen nuorilla) pistoksena annettavan rokotuksen jälkeen, tai jopa ennen. Kerro lääkärille tai hoitajalle, jos olet/lapsesi on pyörtynyt aikaisemman pistoksena annettavan rokotuksen yhteydessä.

Muut lääkevalmisteet ja Havrix

Kerro lääkärille tai apteekkihenkilökunnalle, jos parhaillaan saat/lapsesi saa, tai on saanut, tai saattaa joutua saamaan muita lääkkeitä.

Raskaus, imetys ja suvunjatkamiskyky

Havrix rokotetta tulee käyttää raskauden aikana vain, jos se on selvästi tarpeen ja mikäli mahdollinen hyöty on suurempi kuin sikiöön mahdollisesti kohdistuvat riskit.

Havrixia tulee antaa imetyksen aikana vain, kun se on selvästi tarpeen.

Ajaminen ja koneiden käyttö

On epätodennäköistä, että rokote vaikuttaisi ajokykyyn ja koneiden käyttökykyyn.

3. MITEN HAVRIXIA KÄYTETÄÄN

Aikuiset ja 16 vuotta täyttäneet: Perusrokotukseen yksi Havrix 1440 ELISA U/ml -annos (1,0 ml). Tehosteannos (1,0 ml) tulee antaa aikaisintaan 6 kuukauden ja viimeistään 5 vuoden kuluttua ensimmäisestä annoksesta. Tehosteannos suositellaan kuitenkin annettavaksi 6-12 kuukauden kuluttua ensimmäisestä annoksesta.

1-15-vuotiaat lapset: Perusrokotukseen yksi Havrix 1440 ELISA U/ml -annos (0,5 ml). Tehosteannos (0,5 ml) tulee antaa aikaisintaan 6 kuukauden ja viimeistään 5 vuoden kuluttua ensimmäisestä annoksesta. Tehosteannos suositellaan kuitenkin annettavaksi 6-12 kuukauden kuluttua ensimmäisestä annoksesta.

Immuunipuutospotilaat (esimerkiksi hemodialyysipotilaat) saattavat tarvita useampia tehosterokotuksia riittävän primaari-immunisaation aikaansaamiseksi.

Havrix on tarkoitettu annettavaksi lihakseen. Rokote pistetään aikuisilla ja lapsilla olkalihaksen alueelle ja pikkulapsilla reiden etu-ulkosyrjään.

HIV-infektio ei ole vasta-aihe.

Havrix voidaan antaa seroposiivisille henkilöille.

4. MAHDOLLISET HAITTAVAIKUTUKSET

Kuten kaikki lääkkeet, tämäkin lääke voi aiheuttaa haittavaikutuksia. Kaikki eivät kuitenkaan niitä saa. Seuraavia haittavaikutuksia voi esiintyä:

- ◆ Hyvin yleiset (esiintyvät 1 rokoteannoksella 10:stä tai useammin):
 - ärtyneisyys
 - päänsärky
 - injektiokohdan kipu ja punoitus
 - väsymys

- ◆ Yleiset (esiintyvät harvemmin kuin 1 rokoteannoksella 10:stä):
 - ruokahaluttomuus
 - uneliaisuus
 - ripuli, pahoinvointi, oksentelu
 - kovettuma tai turvotusta injektiokohdassa
 - huonovointisuus, kuume

- ◆ Melko harvinaiset (esiintyvät harvemmin kuin 1 rokoteannoksella 100:sta):
 - ylähengitystieinfektiot, nuha, nenän tukkoisuus
 - huimaus
 - ihottuma

- lihaskipu, lihasjäykkyys, joka ei ole liikunnan aiheuttama
 - flunssankaltaiset oireet, kuten korkea kuume, kurkkukipu, nuha, yskä ja vilunväristykset
- ◆ Harvinaiset (esiintyvät harvemmin kuin 1 rokoteannoksella 1000:sta):
- epänormaalit tuntemukset kuten polttava tunne, pistely ja kihelmöinti, syyhy, puutuminen
 - kutina
 - vilunväristykset
- ◆ Harvinaiset (esiintyvät harvemmin kuin 1 rokoteannoksella 10000:sta):
- allergiset reaktiot. Allergisen reaktion merkkejä voivat olla paikalliset tai laajalle levinneet ihottumat, jotka voivat olla kutisevia tai rakkulaisia, silmien ja kasvojen turvotus, hengitys- tai nielemisvaikeudet, verenpaineen äkillinen lasku ja tajuttomuus. Reaktiot saattavat ilmetä ennen vastaanotolta poistumista. Niihin on joka tapauksessa saatava välittömästi hoitoa.
 - kouristuskohtaukset
 - verisuonten tulehdus
 - nokkosihottuma, punaisia, usein kutisevia läiskiä, jotka saavat alkunsa raajoista ja leviävät joskus kasvoihin ja muualle elimistöön
 - nivelkipu

Jos havaitset haittavaikutuksia, kerro niistä lääkärille, apteekkihenkilökunnalle tai sairaanhoitajalle. Tämä koskee myös kaikkia mahdollisia haittavaikutuksia, joita ei ole mainittu tässä pakkausselosteessa.

5. HAVRIX:in SÄILYTTÄMINEN

Säilytettävä jääkaapissa (2 – 8 °C). Ei saa jäätyä. Jäätynyt rokote on hävitettävä. Älä käytä tätä lääkettä viimeisen käyttöpäivämäärän mentyä umpeen (merkitty pakkaukseen). Viimeinen käyttöpäivämäärä on kuukauden viimeinen päivä. Ei lasten näkyville eikä ulottuville.

Lääkkeitä ei tule heittää viemäriin, eikä hävittää talousjätteiden mukana. Kysy käyttämättömien lääkkeiden hävittämisestä apteekista. Näin menetellen suojelet luontoa.

6. PAKKAUKSEN SISÄLTÖ JA MUUTA TIETOA

Mitä Havrix sisältää

1 annos aikuisille (1 ml) sisältää:

Hepatiitti A virusta (inaktivoitu)^{1,2}

1440 ELISA yksikköä

¹ tuotettu ihmisen diploidisoluiissa (MRC-5)

² adsorboitu hydratoituun alumiinihydroksidiin

(tot. määrä 0,5 milligrammaa Al³⁺)

1 annos lapsille (0,5 ml) sisältää:

Hepatiitti A virusta (inaktivoitu)^{1,2}

720 ELISA yksikköä

¹ tuotettu ihmisen diploidisolussa (MRC-5)

² adsorboitu hydratoituun alumiinihydroksidiin

(tot. määrä 0,25 milligrammaa Al³⁺)

Apuaineita ovat: Polysorbaatti 20, aminohappoja injeksiota varten, dinatriumfosfaatti, kaliumdivetyfosfaatti, natriumkloridi, kaliumkloridi, neomysiinisulfaatti, formaldehydi ja injektionesteisiin käytettävä vesi.

Lääkevalmisteen kuvaus ja pakkauskoko

Havrix 1440 U/ml injektioneste on saatavana suspensiona esitetyssä ruiskussa.

- 1 ml annos on tarkoitettu aikuisille ja 16 vuotta täyttäneille nuorille.
Pakkauskoot ovat 1 x 1 ml ja 10 x 1 ml.
- 0,5 ml annos on tarkoitettu 1-15-vuotiaille lapsille.
Pakkauskoko on 1 x 0,5 ml.

Suspensio on valkoinen ja maitomainen.

Myyntiluvan haltija ja valmistaja:

GlaxoSmithKline Biologicals s.a.
Rue de l'Institut 89
B-1330 Rixensart
Belgia

Lisätietoja tästä lääkevalmisteesta antaa myyntiluvan haltijan paikallinen edustaja.

Suomi

GlaxoSmithKline Oy
Piispansilta 9 A
02231 Espoo
Puh/Tel. +358 10 30 30 30

Tämä seloste on tarkistettu viimeksi 23.11.2011

Muut tiedonlähteet

Lisätietoa tästä lääkevalmisteesta on saatavilla Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen kotisivuilta <http://www.fimea.fi>

Seuraavat tiedot on tarkoitettu vain lääkäreille ja hoitoalan ammattilaisille:

- Tarkista silmämääräisesti, että rokotteessa ei ole vieraita partikkeleita ja että se ei ole värjäätynyt tai mahdollisesti jäätynyt. Älä käytä rokotetta, jonka ulkonäkö on poikkeava.
- Rokotetta tulee ravistaa ennen injeksiota niin, että saadaan melkein läpinäkyvä, maitomainen suspensio.
- Havrix on tarkoitettu annettavaksi lihakseen. Rokote pistetään aikuisilla ja lapsilla olkalihaksen alueelle ja pikkulapsilla reiden etu-ulkosyrjään. Havrixia ei saa antaa pakaralihakseen.
- *Rokotetta ei saa antaa ihonalaisesti/ihoon, koska HAV-vasta-ainereaktio saattaa tällöin jäädä vaillinaiseksi.*
- Havrix-rokotetta ei saa missään tapauksessa antaa suonensisäisesti.
- Havrix on annettava varoen henkilöille, joilla on trombosytopenia tai verenvuotohäiriö, koska lihakseen tapahtuvaan antoon voi näillä potilailla liittyä verenvuotovaara. Pistoskohtaa on painettava napakasti (hieromatta) vähintään kahden minuutin ajan.
- Injisoitavia rokotteita annettaessa käsillä on aina oltava tarvittava hoitovalmius mahdollisten rokotteiden aiheuttamien harvinaisten analylaktisten reaktioiden varalta.
- Jos injisoitavia rokotteita annetaan samanaikaisesti, tulee ne antaa eri kohtiin.

BIPACKSEDEL: INFORMATION TILL ANVÄNDAREN

Havrix 1440 ELISA U/ml injektionsvätska, suspension i förfylld spruta Hepatit A vaccin (inaktiverat)

Läs noga igenom denna bipacksedel innan du/ditt barn får detta vaccin. Den innehåller information som är viktig för dig/ditt barn.

- Spara denna information tills du/ditt barn har avslutat hela vaccinationsprogrammet, du kan behöva läsa den igen.
- Om du har ytterligare frågor, fråga läkare, apotekspersonal eller sjuksköterska..
- Detta vaccin har ordinerats till dig/ditt barn och ska inte ges vidare till andra. Det kan skada dem, även om de uppvisar sjukdomstecken som liknar dina/ditt barns.
- Om du/ditt barn får biverkningar, tala med läkare, apotekspersonal eller sjuksköterska. Detta gäller även eventuella biverkningar som inte nämns i denna information.

I denna bipacksedel finner du information om:

1. Vad Havrix är och vad det används för
2. Vad du behöver veta innan du/ditt barn får Havrix
3. Hur Havrix ska användas
4. Eventuella biverkningar
5. Hur Havrix ska förvaras
6. Förpackningens innehåll och övriga upplysningar

1. VAD ÄR HAVRIX OCH VAD ANVÄNDS DET FÖR

Havrix förebygger hepatit A. Vaccinet verkar genom att stimulera kroppens immunförsvar (uppkomsten av antikroppar) mot denna sjukdom.

Hepatit A: Hepatit A är en infektiös sjukdom som kan påverka levern. Sjukdomen orsakas av hepatit A virus. Hepatit A virus kan smitta från en person till en annan via mat och dryck, eller när man simmar i vatten som är kontaminerat med avloppsvatten. Symptom av hepatit A börjar efter 3 till 6 veckor efter att man kommit i kontakt med viruset. Symptomen består av illamående (allmän sjukdomskänsla), feber och värk och smärta. Efter ett par dagar kan ögonvitorna och huden bli gulaktiga (gulsot). Svårighetsgraden och typen av symptom kan variera. Små barn utvecklar inte alltid gulsot. De flesta blir helt återställda men sjukdomen är ofta tillräcklig för att man skall känna sig sjuk en månad.

Vaccination är det bästa sättet att skydda sig mot hepatit A. Vaccinet kan inte orsaka hepatit A infektion.

År för år ökar informationen om Havrix förmåga att åstadkomma ett långvarigt skydd. Tillgängliga uppgifter ger vid handen att skyddet mot hepatit A varar i minst 25 år.

2. VAD DU BEHÖVER VETA INNAN DU/DITT BARN FÅR HAVRIX

Ta inte Havrix:

- om du/ditt barn tidigare har fått en allergisk reaktion mot Havrix, eller mot något av innehållsämnen i vaccinet. De aktiva ämnena och övriga innehållsämnen i Havrix anges i slutet av denna bipacksedel. Tecken på en allergisk reaktion kan inkludera kliande hudutslag, andfåddhet och svullnad av ansikte eller tunga.
- om du/ditt barn tidigare har fått en allergisk reaktion mot något vaccin mot hepatit A.
- om du/ditt barn har en systemisk överkänslighet mot neomycin. Kontaktutslag mot neomycin är inte en kontraindikation.
- om du/ditt barn har haft en kraftig infektion med hög feber. I dessa fall kommer din/ditt barns vaccination att flyttas fram tills du/ditt barn har blivit frisk. En lättare infektion såsom en vanlig förkylning är sannolikt inget problem, men tala med läkaren först.

Varningar och försiktighet:

Tala med läkare, apotekspersonal eller sjuksköterska innan du/ditt barn får Havrix:

- om du/ditt barn har någon blödningssjukdom eller lätt får blåmärken.
- om du/ditt barn har ett svagt immunsystem pga. sjukdom eller läkemedelsbehandling.
- om du/ditt barn har någon känd allergi.

Svimning kan förekomma (främst hos ungdomar) efter, eller även före, all nålinjektion. Tala därför om för läkaren eller sjuksköterskan om du/ditt barn har svimmat vid tidigare injektion.

Andra läkemedel och Havrix:

Tala om för läkare eller apotekspersonal om du/barnet tar, nyligen har tagit eller kan tänkas ta andra läkemedel.

Graviditet, amning och fertilitet

Havrix ska användas under graviditet bara om det är nödvändigt och bara om fördelarna bedöms större än eventuella risker för fostret.

Havrix ska användas under amningsperioden bara om det är klart nödvändigt.

Körförmåga och användning av maskiner

Det är osannolikt att vaccinet skulle inverka på förmågan att köra bil och använda maskiner.

3. HUR HAVRIX SKA ANVÄNDAS

Vuxna och ungdomar som fyllt 16 år: Som primär vaccination ges en Havrix 1440 ELISA U/ml dos (1,0 ml). En påfyllnadsdos (1,0 ml) ska ges tidigast om 6 månader och senast 5 år efter den första dosen. Vi rekommenderar att påfyllnadsdosen ges 6-12 månader efter den första dosen.

Barn i åldern 1 – 15 år: Som primär vaccination ges en Havrix 1440 ELISA U/ml dos (0,5 ml). En påfyllnadsdos (0,5 ml) ska ges tidigast om 6 månader och senast 5 år efter den första dosen. Vi rekommenderar att påfyllnadsdosen ges 6-12 månader efter den första dosen.

Personer med nedsatt immunförsvar (tex. hemodialyspatienter) kan behöva flere påfyllnadsdoser för att uppnå tillräcklig primär-immunisation.

Havrix ska ges intramuskulärt åt vuxna i överarmsmuskeln och åt små barn i övre delen av yttre lårmuskeln.

HIV-infektion utgör inget hinder för användning av Havrix.

Havrix kan ges åt seropositiva personer.

4. EVENTUELLA BIVERKNINGAR

Liksom alla läkemedel kan detta läkemedel orsaka biverkningar men alla användare behöver inte få dem. Följande biverkningar kan förekomma:

- ◆ Mycket vanliga (efter fler än eller lika med 1 per 10 vaccindoser):
 - irritabilitet
 - huvudvärk
 - smärta och rodnad vid injektionsstället
 - trötthet

- ◆ Vanliga (efter färre än 1 av 10 vaccindoser):
 - aptitlöshet
 - sömnhet
 - diarré, illamående, kräkning
 - svullnad eller förhårdnad vid injektionsstället
 - allmän sjukdomskänsla, feber

- ◆ Mindre vanliga (efter färre än 1 av 100 vaccindoser):
 - infektion i de övre luftvägarna, snuva, täppt näsa
 - svindel
 - utslag
 - muskelvärk, styva muskler som inte beror på motion
 - flunssaliknande symptom såsom hög feber, ont i halsen, rinnande näsa, hosta och frossa

- ◆ Sällsynta (efter färre än 1 av 1000 vaccindoser):
 - onormala förnimmelser såsom brinnande känsla, stickande eller prickande känsla, klåda domnande känsla
 - klåda

- frossa
- ◆ Mycket sällsynta (efter färre än 1 av 10000 vaccindoser):
 - allergiska reaktioner. Dessa känns igen som lokala eller vitt utspridda utslag, som kan ge klåda eller blåsor, svullnad av ögon och ansikte eller andningssvårigheter eller svårigheter att svälja, plötsligt fall i blodtrycket och medvetslöshet. Sådan reaktion uppträder vanligtvis innan man hunnit lämna läkarmottagningen, men i annat fall ska läkare genast uppsökas.
 - krampanfall
 - inflammation i blodkärl
 - nässelfeber, röda ofta kliande utslag som börjar från extremiteterna och ibland sprider sig till ansiktet och resten av kroppen
 - ledsmärta

Om du/ditt barn får biverkningar, tala med läkare, apotekspersonal eller sjuksköterska. Detta gäller även eventuella biverkningar som inte nämns i denna information.

5. HUR HAVRIX SKA FÖRVARAS

Förvaras i kylskåp (2 - 8°C). Får ej frysas. Vaccinet bör kasseras om det frusit. Använd inte detta läkemedel efter det utgångsdatum som anges på förpackningen. Datumet för senaste användning är den sista dagen i månaden som nämns. Förvaras utom syn- och räckhåll för barn.

Vaccinet ska inte kastas i avloppet eller bland hushållsavfall. Fråga apotekspersonalen hur man gör med mediciner som inte längre används. Dessa åtgärder är till för att skydda miljön.

6. FÖRPACKNINGENS INNEHÅLL OCH ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

Innehållsdeklaration

1 dos för vuxna (1 ml) innehåller:

Hepatit A virus (inaktiverat) ^{1,2}	1440 ELISA enheter
--	--------------------

¹ framställt i människans diploidceller (MRC-5)	
² adsorberat på hydratiserad aluminiumhydroxid	(tot. mängd 0,5 milligram Al ³⁺)

1 dos för barn (0,5 ml) innehåller:

Hepatit A virus (inaktiverat) ^{1,2}	720 ELISA enheter
--	-------------------

¹ framställt i människans diploidceller (MRC-5)	
² adsorberat på hydratiserad aluminiumhydroxid	(tot. mängd 0,25 milligram Al ³⁺)

Hjälpämnen är: Polysorbat 20, aminosyror för injektion, dinatriumfosfat, kaliumdivätefosfat, natriumklorid, kaliumklorid, neomysinsulfat, formaldehyd och vatten till injektion.

Läkemedlets utseende och förpackningsstorlekar

Havrix 1440 U/ml injektionsvätska finns att tillgå som suspension i förfyllda sprutor.

- Dosen på 1 ml är avsedd för vuxna och ungdomar som fyllt 16 år.
Förpackningsstorlekarna är 1 x 1 ml och 10 x 1 ml.
- Dosen på 0,5 ml är avsedd för barn i åldern 1-15 år.
Förpackningsstorleken är 1 x 0,5 ml.

Suspensionen är vit och mjölkaktig.

Innehavare av godkännande för försäljning och tillverkare:

GlaxoSmithKline Biologicals s.a.
Rue de l'Institut 89
B-1330 Rixensart
Belgien

Ytterligare upplysningar om detta läkemedel erhålls hos den nationella representanten för innehavaren av godkännandet för försäljning.

Suomi/Finland

GlaxoSmithKline Oy
PB 24 (Biskopsbro 9A)
FIN-02231 ESBO
Tel. +358 10 30 30 30

Denna bipacksedel ändrades senast: 23.11.2011

Övriga informationskällor

Ytterligare upplysningar finns att tillgå på Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdets hemsida:
<http://www.fimea.fi>

Följande uppgifter är uteslutande för läkare och hälsovårdspersonal:

- Kontrollera vaccinet visuellt för att försäkra att det är fritt från främmande partiklar och att det inte är missfärgat, eller eventuellt har frusit. Använd inte vaccin som ser avvikande ut.
- Vaccinet skall omskakas till en nästan genomskinlig, mjölkaktig suspension innan det injiceras.
- Havrix skall ges intramuskulärt i överarmsmuskeln åt vuxna och barn och i övre yttre lårmuskeln år små barn. Havrix får inte ges i sätesmusklerna (skinkan).
- *Havrix får inte ges under huden/i huden emedan uppkomsten av HAV antikroppar kan bli otillräcklig.*
- Havrix får under inga omständigheter ges intravaskulärt.
- Havrix ska ges försiktigt åt personer med trombocytopeni eller blödningsrubbing eftersom en injektion i en muskel kan leda till blödningsrisk hos dessa personer. Tryck kraftigt på injektionsstället (utan att massera) i två minuter.

- Lämplig utrustning och medicinsk behandling skall alltid finnas tillgänglig med tanke på de eventuella anafylaktiska reaktioner som i sällsynta fall kan förekomma efter administrering av injektionsvacciner.
- Om flere vacciner injiceras samtidigt, skall de ges på olika ställen.